

Borås kommun

Boras.stad@boras.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Bodaskolan 1-6

i Borås kommun

Tillsyn i Bodaskolan 1-6

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Borås kommun under hösten 2016. Bodaskolan 1-6 besöktes av Skolinspektionen mellan den 18 oktober 2016 och den 14 november 2016. Bodaskolan 1-6 omfattar även förskoleklass och en kommungemensam särskild undervisningsgrupp (Kommunikationsklass). Bodaskolan 1-6 benämns av huvudmannen, rektorn och anställda samt i inkomna dokument till Skolinspektionen som Bodaskolan F-6. Skolenheten kommer också att benämnas Bodaskolan F-6 i detta beslut.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat årskurs 6

Det saknas statistik från Bodaskolan F-6 i Skolverkets nationella statistik för läsåret 2015/16. För läsåret 2014/15 visar statistiken att alla elever uppnår kunskapskraven i alla praktiskestetiska ämnen. Statistiken för läsåret 2014/15 visar även att de flesta elever bedömts nå lägsta kunskapskrav i teoretiska ämnen.

I Skolverkets nationella statistik saknas också uppgifter från läsåret 2015/16 om resultaten på de nationella ämnesproven för elever i Bodaskolans årskurs 6.

Skolinspektionen har inför tillsynen även tagit del av en sammanställning som gjorts av skolan av elevernas kunskapsresultat för år 2014 till 2016. Enligt sammanställningen för läsåret 2015/16 uppnår samtliga elever i årskurs 6 lägsta kunskapskrav i fem ämnen, däribland bild och musik. I övriga ämnen varierar andelen elever som når lägsta kunskapskrav mellan 33 procent (svenska som andraspråk) och 90 procent (teknik). Näst lägst resultat är det i ämnet historia där 63 procent av eleverna når lägsta kunskapskrav. I tio ämnen har andelen elever som når lägsta kunskapskrav sjunkit över tid. Tydligast är skillnaden i ämnet svenska som andraspråk där andelen elever som nått lägsta kunskapskrav sjunkit från 67 procent år 2015 till 33 procent 2016.

Kunskapsresultat årskurs 3

Enligt den sammanställning av kunskapsresultaten för åren 2012 till 2016 som gjorts av skolan och som Skolinspektionen har tagit del av inför tillsynen når 95 procent av eleverna i årskurs 3 de nationella kunskapskraven i svenska läsåret 2015/16. Detta är enligt skolans egen redovisning en ökning från tidigare år då

andelen som nått de nationella kunskapskraven har legat på cirka 87 procent. I matematik, naturorienterande ämnen och samhällsorienterande ämnen är det enligt skolans egen statistik 90 procent av eleverna som når de nationella kunskapskraven läsåret 2015/16.

Resultatet av arbetet med trygghet och studiero

Inför Skolinspektionens tillsyn svarar personal, vårdnadshavare och elever (årskurs 5) på enkätfrågor om bland annat trygghet och studiero. När det gäller personalenkäten är det för få som svarat vilket innebär att inget resultat redovisas. När det gäller elevenkäten är resultatet för årskurs 5 lägre än det genomsnittliga resultatet av samtliga medverkande skolenheter inom de flesta områden. Svaren är betydligt mer negativa när det gäller områdena ordningsregler och trygghet. Även på påståendet "Jag har studiero på lektionerna" svarar eleverna i årskurs 5 mer negativt än elever från övriga skolenheter. I enkäten till samtliga vårdnadshavare (som dock inte särredovisas för Bodaskolan F-6 och Bodaskolan 7-9) är svaren avsevärt mer negativa än svaren för samtliga svarande vårdnadshavare som svarat denna enkätomgång när det gäller trygghet, grundläggande värden på skolan och skolans förmåga att förhindra kränkningar. Ett exempel på detta är påståendet "Mitt barn uppger ofta att det är svårt att arbeta i klassrummet för att det är så hög ljudnivå" där 54 procent av föräldrarna svarar att det stämmer helt och hållet eller ganska bra.

I skolans egen redovisning, Bodaskolans plan mot kränkande behandling under "Resultat och analys", som gäller båda skolenheterna, framgår att studieron måste förbättras.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2017-09-29
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande vid vite	2017-09-29
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande vid vite	2017-09-29
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande vid vite	2017-09-29
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande vid vite	2017-09-29

Sammanfattande bedömning

Tillsynen av Bodaskolan F-6 visar att det finns allvarliga brister i verksamheten som huvudmannen tillsammans med rektorn måste åtgärda så att bestämmelserna i skollagen och övriga författningar efterlevs.

Tillsynen visar bland annat att förutsättningarna för lärande och trygghet brister. Elevhälsan arbetar inte förebyggande och hälsofrämjande i tillräcklig utsträckning för eleverna i förskoleklassen och i årskurs 1-6. Elevhälsans arbete är inte alls inriktat på de elever som får sin utbildning i Kommunikationsklass där det finns elever från förskoleklassen och årskurserna 1-9. Samverkan med elevhälsan och lärarna saknas i det närmaste helt för eleverna i Kommunikationsklass. Därtill samverkar inte lärarna på Bodaskolan F-6 i tillräckligt hög grad med varandra. Vid tillsynen konstateras också att det saknas ett fungerande värdegrundsarbete på skolenheten. Flera av de intervjuade uppger att de inte känner till något sådant arbete alls. Då ett fungerande värdegrundsarbete saknas försvåras möjligheterna att komma tillrätta med de problem som finns med trygghet och studiero på skolan.

På skolan finns också en utbredd syn bland eleverna att den som pratar med en vuxen när det har hänt något kan råka illa ut. De kränkningar som sker anmäls inte alltid så att rektorn och huvudmannen får kännedom om att fall av kränkande behandling har skett. För delar av skolenheten saknas också ett planlagt arbete för att motverka kränkande behandling trots att det till exempel i Kommunikationsklass är känt att kränkningar förekommer.

Eleverna får inte heller den studiero de har rätt till i flera av klasserna på Bodaskolan F-6, med tillhörande Kommunikationsklass. I flera av klasserna i årskurs 1-6 varierar studieron. I förskoleklassen och i Kommunikationsklass saknas studiero ofta helt. Tillsynen visar också att elevernas inflytande över undervisningen är liten och att alla elever inte får det lärarstöd de har rätt till. Detta påverkar elevernas möjlighet att lära sig allt de skulle behöva lära sig i skolan. Att eleverna får inflytande över undervisningens utformning och innehåll är viktigt för att säkerställa undervisningens kvalitet och möjligheten att anpassa lärandet efter elevernas behov och förutsättningar.

Därtill saknas en tillräcklig uppföljning av arbetet med trygghet och studiero för hela Bodaskolan F-6. Den uppföljning som görs omfattar inte alla delar av verksamheten. Resultaten för verksamheten i Kommunikationsklass och förskoleklass följs inte upp alls vare sig avseende på trygghet och studiero eller kunskapsresultat.

Skolinspektionen ser allvarligt på att verksamheten i flera fall inte följs upp, att lärarna inte samverkar med varandra och att det inte finns något planlagt arbete för att komma tillrätta med problemen med trygghet och studiero. Att därtill elevhälsans uppdrag uppfattas som oklart och att detta leder till att de inte samverkar med lärare och rektor i tillräcklig utsträckning försvårar arbetet ytterligare. Sammantaget kan detta få allvarliga konsekvenser för de elever som är mest utsatta.

Skolan brister även i att elever i behov av särskilt stöd inte får det stöd de har rätt till. Det särskilda stöd som sätts in är inte alltid tillräckligt i förhållande till de behov eleven har. Det insatta stödet följs inte heller upp i tillräcklig utsträckning. Att det är så beror bl.a. på att det finns oklarheter kring ledningen och vem som ansvarar för vad, detta är extra tydligt för Kommunikationsklass. Det beror också bl.a. på situationen med många nya elever och att tiden för både personal och rektor går åt för att lösa akuta situationer.

Flera av de brister i verksamheten som konstateras vid tillsynen har pågått under en längre tid. Enligt Skolinspektionen är en förklaring till att bristerna har funnits under en längre tid att skolenheten saknat en kontinuerlig och

Beslut

2017-02-23

6 (45)

Dnr 43 - 2016:8288

tydlig ledning. Bristen på dokumentation från skolenhetens tidigare ledning gör också att inga rutiner är självklara. Enligt Skolinspektionen riskerar dessa brister, och övriga brister som konstateras i verksamheten, att leda till att på sikt allvarligt försvåra elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen.

Av skäl som utvecklas nedan har Skolinspektionen förenat flera av föreläggandena i detta beslut med vite. Skolinspektionen kan konstatera att Borås kommun och rektorn vid skolenheten måste vidta kraftfulla åtgärder för att alla elever vid Bodaskolan F-6 med tillhörande Kommunikationsklass ska få en utbildning i enlighet med kraven i skollagen och läroplanen samt andra författningar.

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse för de brister som Skolinspektionen kunnat konstatera vid tillsynen.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Borås kommun att vid vite av 1 100 000 kr senast den 29 september 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Borås kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Borås kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ska rektorn se till att eleven ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som den enskilde eleven behöver, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Om eleven bedömts vara i behov av särskilt stöd ska insatta åtgärder följas upp och utvärderas.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att elever i behov av särskilt stöd på Bodaskolan F-6 med tillhörande Kommunikationsklass inte alltid får det särskilda stöd som de behöver och har rätt till. Skolinspektionen bedömer också att det särskilda stöd som sätts in inte alltid följs upp och utvärderas. Vidare konstaterar Skolinspektionen att elevhälsan inte är tillräckligt delaktig i utformandet av det särskilda stöd som ges.

Utredningen visar att elever vid skolan, vars behov av särskilt stöd har konstaterats genom en utredning om särskilt stöd, inte alltid ges det stöd som utredningen visar att de har behov av och som de har rätt till. Bland annat framkommer det av intervjuer med elevhälsan och lärarna att vissa former av särskilt stöd inte kan ges eftersom det saknas personal med relevant utbildning för att tillhandahålla det särskilda stödet, vilket innebär att eleverna blir utan nödvändigt särskilt stöd; enligt de intervjuade är detta särskilt påtagligt för eleverna i förskoleklasserna. Det framkommer också att elever i de yngre åldrarna inte kan ges vissa former av särskilt stöd som de har behov av, eftersom lokalerna är bristfälliga: bl.a. framkommer att lokalerna är för trånga för att kunna tillgodose vissa elevers behov. Vid tillsynen framkommer också exempel på elever som är inskrivna på Bodaskolan F-6 som enligt både elevhälsan och rektorn har behov av en placering i Kommunikationsklass, men som inte får detta behov tillgodosett och därmed riskerar att gå miste om det särskilda stöd de behöver. Såvitt framkommit säkerställs sistnämnda grupp elevers behov av särskilt stöd inte heller på annat sätt i väntan på en eventuell placering i Kommunikationsklass.

Skolinspektionens utredning visar också på brister i arbetet med särskilt stöd i Kommunikationsklass (som består av tre klasser). Av intervjuer framgår bl.a. att de stödåtgärder som finns för eleverna i Kommunikationsklass varken följs

upp eller utvärderas med någon regelbundenhet. Inte heller finns någon metod för att tillvarata information om elevens utveckling för att förbättra eller utveckla undervisningen för eleverna. Av intervjuer framgår att det systematiska arbetet för uppföljning och utvärdering av insatta åtgärder för eleverna i Kommunikationsklass under längre tid varit bristfälligt. Det framgår av intervjuer med både rektor och lärare att det sedan flera år dels är oklart vem som är ansvarig för att arbetet fungerar i Kommunikationsklass och att det dels saknas ett inarbetat system för att säkerställa uppföljning och utvärdering.

Det framgår även genom uppgifter från flera av de intervjuade att elevhälsans medverkan i samband med tillhandahållande av särskilt stöd på skolan och i Kommunikationsklass ofta brister. Bland annat framkommer det att det i vissa klasser och i Kommunikationsklass saknas ett fungerande samarbete mellan elevhälsan och lärarna om hur elevernas behov av särskilt stöd ska tillgodoses. Rektorn uppger sig också sakna stöd från några av kompetenserna i elevhälsan i diskussionerna om det som har framkommit vid utredningar som gjorts. Denna bristande medverkan från elevhälsans sida riskerar att leda till att elever, som konstaterats ha behov av särskilt stöd, inte får ett adekvat stöd.

Mot ovanstående bakgrund kan Skolinspektionen konstatera att skolans arbete kring särskilt stöd inte uppfyller författningarnas krav. Bristerna inom arbetet med särskilt stöd innebär sammantaget att det finns elever som antingen helt går miste om det särskilda stöd de behöver eller som riskerar att inte ges adekvat särskilt stöd enligt gjord utredning. De uppgifter som huvudmannen lämnat förändrar inte denna bedömning.

Rättslig reglering

Skollagen anger att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Skollagen anger också att rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. Rektorn har enligt läroplanen ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276 och 278) har elevhälsan, i dess individuellt inriktade arbete, ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. Elevhälsans mål är att skapa en så positiv lärandesituation som möjligt för eleven.

*Utredning**Eleverna får inte det särskilda stöd de behöver och har rätt till***Förskoleklassen och årskurserna 1-6**

Rektorn uppger i intervjun med Skolinspektionen att det är svårt att få arbetet med elevhälsan och särskilt stöd att fungera rent organisatoriskt eftersom elevhälsan har en annan chef än den pedagogiska personalen. Bland annat finns det uppdrag som rektorn har gett till elevhälsan som inte har genomförts. Rektorn uppger vidare att det visserligen är så att utredningar av elevers behov av särskilt stöd genomförs som de ska, men att hon för några av de kompetenser som finns i elevhälsan helt saknar stöd för diskussioner om det som har framkommit vid utredningen. Elevhälsans representanter uppger i intervjun med Skolinspektionen att det i vissa klasser saknas ett fungerande samarbete mellan elevhälsan och lärarna om vad som är särskilt stöd och hur elevernas behov av särskilt stöd ska tillgodoses. De säger vidare att de inte heller är överens om detta inom elevhälsan. En av elevhälsans medlemmar uppger att både beslut och uppdrag behöver bli tydligare i verksamheten.

I intervjuer med elevhälsans representanter och med lärare i förskoleklassen och årskurs 1-6 framkommer att det finns flera elever på skolan, framförallt i förskoleklassen, som har stora stödbehov. Här har observationer och utredningar som genomförts visat att eleverna är i behov av särskilt stöd. Elevhälsan och lärarna uppger dock att flera av dessa elever i nuläget inte får något särskilt stöd. Lärarna säger att en anledning till detta är brist på handledning eller annat stöd av elevhälsan. Både lärarna och elevhälsan uppger också att eleverna inte kan ges det stöd de behöver eftersom det råder brist på utbildad personal för att möta elevernas behov. Det skulle enligt elevhälsans representanter behövas fler speciallärare och inte så många assistenter. Även om assistenterna får handledning blir det enligt elevhälsans representanter problem när assistenterna behöver ta ett för stort ansvar. Rektorn bekräftar att det finns elever med stora stödbehov – framförallt i förskoleklassen – som inte får det särskilda stöd de behöver. Även om skolan har vidtagit åtgärder räcker inte dessa till, enligt rektorn, bland annat på grund av brist på lämpliga lokaler (utifrån elevernas behov). Rektorn uppger att hon har kontaktat huvudmannen för att snabbt få till stånd lämpliga stödåtgärder för dessa elever, men kontakten med huvudmannen har inte gett något resultat. Rektorn uppger vidare att situationen är akut för dessa elever eftersom de har stora stödbehov och att det för en av eleverna i dagsläget rör sig om ren förvaring. Rektorn har valt att gå vidare via kommunens barn och

ungdomsmottagning (BUP). Hon är dock fortfarande osäker på om detta kommer att göra det möjligt att ge eleverna det stöd de behöver.

Elevhälsan uppger att det finns elever på skolan som behöver särskilt stöd genom placering i Kommunikationsklass, men som inte är placerade där. I intervju med rektorn bekräftas elevhälsans bild. Rektorn uppger att det finns flera elever med språkstörning som tidigare ansökt om att få plats i Kommunikationsklass men som inte har placerats där eftersom inga ansökningar från stadsdels Öster har godkänts och gått vidare till inskrivning i Kommunikationsklass. Varför det är så kan rektorn inte svara på, hon säger att det är oklart hur antagning sker till Kommunikationsklass och att ärenden kan "fastna" på vägen. Hon uppger att dessa elever inte får ett tillräckligt stöd i nuläget och att man på skolan inte heller har fått ta del av de utredningar som gjorts.

Huvudmannen uppger vid kommunikering av underlag till beslut att eleverna i förskoleklassen som är i behov av särskilt stöd får stöd bland annat genom att det finns resurspersoner, att miljön är anpassad och att det finns anpassat material, samt att personalen får handledning.

Kommunikationsklass

Lärarna uppger i intervjun att elevhälsan inte har varit inkopplad i några diskussioner kring särskilt stöd för eleverna i Kommunikationsklass. Lärarna säger också att de på förekommen anledning efterfrågat hjälp för att diskutera elever som lärarna befår vara placerade i fel skolform, men att de inte har fått något sådant stöd. Detta bekräftas av elevhälsans representanter som uppger att ingen av dem har varit inblandad i att diskutera utformningen av särskilt stöd för eleverna som har Bodaskolan F-6 eller Bodaskolan 7-9 som hemskola och som har sin placering i Kommunikationsklass. De uppger vidare att ingen av dem har varit med och utvärderat Kommunikationsklass som insats eller om det finns annat lämpligt särskilt stöd. Det är enligt lärarna rektorn på elevens hemskola som beslutar om vilket särskilt stöd som läraren i verksamheten i Kommunikationsklass ska ge. I vissa fall kan det betyda att rektorer som aldrig har träffat eleven fattar beslut om särskilt stöd säger lärarna. De säger vidare att varken rektorn på elevens hemskola eller rektorn som är ansvarig för verksamheten (rektor på Bodaskolan F-6) känner till eleverna i Kommunikationsklass särskilt väl och att detta medför att rektorerna inte har tillräcklig kännedom om de elever besluten gäller.

Lärarna uppger vidare att det finns brister i styrningen av Kommunikationsklass och att det därför är oklart vem som har ansvar för att

det särskilda stöd som sätts in fungerar. Detta framgår även vid intervju med rektorn som uppger att det är oklart vem som ska besluta om särskilt stöd för de elever som får sin undervisning i Kommunikationsklass. Som exempel säger rektorn att det finns assistenter i verksamheten, men att det är oklart vem som har fattat beslut om att de ska vara där. Det framkommer också i intervju med rektorn att rektorn för elevens hemskola ansvarar för att en elev som är placerad i Kommunikationsklass utreds om det behövs. Detta upplägg gör enligt rektorn att det blir komplicerat till exempel då utredningarna är ofullständiga. Det är också hemskolan som ska initiera till exempel skolformsutredningar och utredningar inför placering i Kommunikationsklass men detta görs inte alltid enligt rektorn.

Utvärdering av det särskilda stödet

I den kommungemensamma särskilda undervisningsgruppen som benämns Kommunikationsklass går elever från olika grundskolor i och utanför kommunen, varav fyra stycken från Bodaskolan F-6 och Bodaskolan 7-9. Verksamheten är riktad mot elever med språkstörning och flera av de elever som får sin undervisning där har enligt lärarna och rektorn varit där i flera år. Enligt bland andra huvudmannen och rektorn är eleverna som går i Kommunikationsklass inskrivna på sin hemskola. Huvudmannen, rektorn och lärarna uppger i intervju att hemskolan ska ansvara för att utvärdera elevens placering i Kommunikationsklass samt att Bodaskolans elevhälsoteam ska vara delaktigt i det särskilda stöd som ges elever som har Bodaskolan F-6 eller Bodaskolan 7-9 som hemskola. Enligt huvudmannen, rektorn, elevhälsa och lärare finns så kallade "hemskolemöten" en gång per termin där extra stöd/särskilt stöd samt åtgärdsprogram utvärderas för de elever som får sin undervisning i Kommunikationsklass. Enligt huvudmannen genomförs också Elevhälsoteamsmöten (EHT-möte) och EUL (möten för Elevers utveckling och lärande) totalt fyra gånger per termin, där elevernas behov och utveckling tas upp och utvärderas.

Lärare som undervisar i Kommunikationsklass uppger dock i intervju med Skolinspektionen att det inte längre genomförs vare sig EHT-eller EUL-möten i Kommunikationsklass. Det var två år sedan sådana möten genomfördes enligt lärarna. Efter flytten och det byte av ledningsstruktur som gjordes efter Skolinspektionens förra tillsyn 2011 har det enligt lärarna blivit brister i detta arbete, en brist som lärarna menar i det närmaste blivit permanent. Tanken var enligt lärarna att Kommunikationsklass skulle ha ett eget EHT och att det skulle vara gemensamt med hela Bodaskolan, men detta har inte fungerat. På de möten med elevernas hemskolor (hemskolemöten) som faktiskt genomförs utvärderas elevernas placering, men detta sker inte regelmässigt. Lärarna

uppgger att den information som framkommer vid dessa möten inte används alls för att förbättra undervisningen för eleverna. Det finns heller inte, enligt lärarna, några planer för hur en eventuell tillbakagång för eleven till hemskolan ska kunna ske. Enligt elevhälsan är det biträdande rektor på Bodaskolan F-6 och Bodaskolan 7-9, och inte rektorn på Bodaskolan F-6, som är utsedd att hålla i EUL och EHT i Kommunikationsklass. Denna förändring gör att dessa möten inte fungerar som det är tänkt enligt elevhälsan. Detta beror enligt elevhälsan på att beslutsrätten finns kvar hos rektorn och att det är rektorn som ska ge elevhälsan uppdrag. Detta gör att biträdande rektor inte kan fatta beslut om att genomföra åtgärder. Det gör också att det inte heller blir någon uppföljning av beslut som har fattats tidigare enligt elevhälsan. Diskussioner som förs vid dessa möten kan därför inte leda till några beslut om datum varken för uppföljning eller andra beslut.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Borås kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Borås kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionen har, som framgår ovan, vid sin tillsyn kunnat konstatera allvarliga brister i skolenhetens arbete med särskilt stöd. Utredningen har bl.a. visat att elever som skolan har bedömt vara i behov av särskilt stöd inte får det särskilda stöd som en utredning visat att de behöver, och att eleverna därmed blir utan det stöd de har rätt till enligt lag. Det har också bl.a. framkommit att åtgärder som satts in inte följs upp eller utvärderas. Det har också kunnat konstateras att elevhälsan i stor utsträckning inte involveras i arbetet med att tillhandahålla eleverna särskilt stöd.

Att elevhälsan inte är delaktig i utformandet av särskilt stöd och att insatta åtgärder kring särskilt stöd inte utvärderas eller att andra former av särskilt stöd diskuteras innebär stor risk för att den enskilda eleven inte får det särskilda stöd som den behöver och har rätt till. Det har framkommit att bristerna i skolans arbete med särskilt stöd funnits under en längre tid. I intervjuer har bl.a. rektorsbyten, brist på personal inom elevhälsan och flytt av verksamheten i Kommunikationsklass lyfts fram som förklaringar till att bristerna kunnat pågå så pass länge. Enligt personalen har detta inneburit att man under lång tid på skolan försökt lösa situationer som uppkommit utan helhetstänk eller långsiktighet.

Bristerna i det särskilda stödet har drabbat samtliga elever på olika sätt men slagit hårdast mot eleverna vid skolenheten med störst stödbehov och har haft en negativ inverkan på deras förutsättningar att nå målen för utbildningen. Om de konstaterade bristerna tillåts fortgå inom detta område är det troligt att bristerna även framöver kan komma att få allvarliga konsekvenser för eleverna. Det är därför angeläget att bristerna inom detta område snarast rättas till.

Konsekvenserna för eleverna av de brister som kunnat konstateras i skolans arbete med särskilt stöd riskerar att förvärras av de övriga brister som kunnat konstateras i verksamheten, däribland bristerna i skolans arbete med trygghet och studiero (se mer nedan).

Med hänsyn till bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få, den tid under vilken bristerna redan fortgått och mot bakgrund av de övriga brister av allvarlig karaktär som konstaterats i verksamheten bedömer Skolinspektionen att bristerna är sådana att de allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Eftersom det inte av särskilda skäl kan anses obehövt, ska Skolinspektionen därför förena föreläggandet i denna del med vite.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Borås kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Rektorn ska se till att utbildningen vid skolenheten utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.
- Rektorn ska se till att det vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering till bedömning av brist

Utbildningen utformas inte på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att utbildningen vid skolenheten inte är utformad så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Av intervjuer framkommer en entydig bild av att det, särskilt för eleverna i de yngre åldrarna, inte är studiero på lektionerna. De intervjuade uppger dessutom att den rådande situationen är känd för bl. a. rektorn. Trots detta har inte tillräckliga åtgärder vidtagits för att komma tillrätta med den bristande studieron som riskerar att inverka negativt på elevernas kunskapsinhämtning. Detta strider mot författningarnas krav.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Utredning

Enligt rektorn finns det flera klasser på skolan där det inte alltid är bra studiero. Rektorn nämner i sammanhanget förskoleklassen, årskurs 3 och årskurs 5 men tillägger att det dock oftast är god studiero i alla klasser utom i

förskoleklassen. Eleverna uppger i intervjun att det finns elever som har för vana att prata och säger svaren rakt ut på lektionerna och kommenterar när andra elever till exempel redovisar. Eleverna säger också att det alltid är småprat och att eleverna jagar varandra på lektionerna och att det inte alltid hjälper när läraren säger till dem.

I intervjun med Skolinspektionen uppger lärarna att det är olika från lärare till lärare huruvida det är studiero eller inte på deras lektioner. Lärarna bekräftar rektorns och elevernas bild och uppger att det inte är studiero på alla lektioner. Detta beror enligt lärarna på vilken lärare som undervisar klassen och det finns lärare på skolenheten som inte klarar att hålla studieron enligt lärarna. Lärarna säger att i nuläget agerar inte rektorn även om hon får signaler på att det inte fungerar. Det finns en ambition att förbättra verksamheten men enligt lärarna håller inte de insatta åtgärderna tillräckligt hög kvalitet för att få avsedd effekt. Lärarna uppger också att det finns flera elever med stora behov för vilka personella och lokalmässiga resurser inte är avpassade. Det är också svårt att få tag på utbildad personal i de yngre åldrarna. Detta gör att det finns problem med studieron enligt lärarna. I den röriga situationen som finns hos de yngre eleverna på skolenheten kan lärarna inte ge något exempel på stöd som ges från rektorn eller huvudmannen för att upprätthålla studieron annat än att det finns assistenter. En av lärarna säger att specialpedagogen på skolan är ett stöd i den situation som råder. Elevhälsan bekräftar lärarnas och rektorns bild av den bristande studieron för de yngre eleverna och säger att den stökiga situationen kan påverka hur eleverna lär sig på sikt om inget görs. Enligt elevhälsan har det satts in assistenter för att förbättra studieron och personalen har arbetat mycket för att förbättra studieron.

Utbildningen utformas inte på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet/Vid skolenheten bedrivs inte ett målinriktat arbete mot kränkande behandling

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att utbildningen vid skolenheten inte är utformad så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet. Inte heller bedrivs ett tillräckligt målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever vid skolenheten.

Trots att det framkommer vid skolans egen kartläggning att de flesta elever känner sig trygga i skolan, uppger elever, lärare, elevhälsa samt rektor att det är vanligt med kränkningar på Bodaskolan F-6 med tillhörande Kommunikationsklass. Dessa kränkningar tar sig uttryck i både verbala

tillmälen men också i form av hot om våld. I vissa grupper, som till exempel Kommunikationsklass, uppger flera av de intervjuade att det dagligen sker kränkningar. Den här situationen synes till viss del ha blivit en del av elevernas och personalens vardag. Eleverna från Bodaskolans årskurser 1-6 som deltar i intervjuer uppger att de i vissa fall underlåter att ta kontakt med någon vuxen, dels av rädsla för ytterligare kränkningar och dels av rädsla för att situationen inte kommer att leda till någon åtgärd eller något förebyggande arbete för att förhindra att kränkningen upprepas.

Av genomförda intervjuer framgår att personalen på skolenheten inte alltid anmäler till rektorn när en elev utsatts för kränkande behandling. Lärarna vet inte alltid heller vem som ansvarar för att följa upp fall av kränkande behandling som sker. Vidare visar intervjuer att den rutin som finns på skolan för hur personalen ska agera när en vuxen kränker en elev inte fungerar. Av intervjuer och genomgångna handlingar framgår också att det inte finns någon kartläggning av elevernas trygghet som avser skolenheten Bodaskolan F-6 eller för Kommunikationsklass. Av utredningen framgår vidare att det överhuvudtaget inte genomförts, eller planeras, några insatser mot kränkande behandling i Kommunikationsklass, vilket är anmärkningsvärt eftersom eleverna i den gruppen ofta utsätts för otrygghet.

Mot bakgrund av ovanstående kan utbildningen inte anses vara utformad på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet. Inte heller kan skolenheten anses ha ett tillräckligt målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av eleverna. Detta innebär att verksamheten inte lever upp till författningarnas krav

Rättslig reglering

I skollagen anges att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Skollagen anger också att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling och att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla

detta till rektorn som i sin tur är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Utredning

Lärarna som undervisar i Kommunikationsklass uppger i intervjun att det sker kränkningar dagligen i verksamheten. Enligt lärarna säger eleverna till varandra att de är fula eller dumma i huvudet. När detta sker uppger lärarna att de hanterar det själva och att de inte informerar rektorn om vad som har hänt. Lärarna vet inte heller vem som ansvarar för att följa upp när en kränkning har skett. Enligt lärarna har det också funnits situationer när en vuxen har kränkt en elev och där rutinen inte fungerade. Att det ofta förekommer kränkningar i Kommunikationsklass bekräftas av elevhälsan som uppger att lärarna just nu upplever att de behöver mycket hjälp. "De ropar efter stöd på olika nivåer" men ingenting händer, enligt elevhälsan. Rektorn uppger att hon vet att det tidigare har förekommit kränkningar från personal mot elever i Kommunikationsklass. Detta har dock inte följts upp. I detta arbete säger rektorn att hon hade behövt kurators hjälp för att komma in i gruppen och utreda hur det står till där.

Det finns enligt rektorn inga genomförda eller planerade insatser mot kränkande behandling i Kommunikationsklass. Enligt rektorn görs inte denna typ av arbete i Kommunikationsklass, varken åtgärdande eller förebyggande arbete och trygghetsarbete saknas helt. Som exempel säger rektorn att det som görs i övriga verksamheten, som kamratstödjare, trygghetsgrupp och allt annat sådant arbete saknas i Kommunikationsklass. Huvudmannen har enligt rektorn inte varit tydlig med vilket ansvar var och en har i detta och vem som ska ansvara för att detta arbete genomförs.

Enligt lärarna i Kommunikationsklass har det inte funnits någon diskussion om hur arbetet för att motverka kränkningar ska gå till annat än att likabehandlingsplanen ska "lyftas" så att den planen som finns kan antas rent formellt. De säger också att den plan mot kränkande behandling som finns för verksamheten inte följs. Enligt lärarna är planen mot kränkande behandling inte avpassad efter verksamheten i Kommunikationsklass. Det är samma plan som för Bodaskolan i stort och där syns inte de olika verksamheterna säger lärarna. De uppger vidare att det inte heller gjorts någon trygghetsvandring eller kartläggning i verksamheten och inte heller har det funnits någon annan diskussion kring detta. Lärarna i Kommunikationsklass berättar också att det finns elever med mycket stora behov i verksamheten och att de hela tiden

jobbar med att "släcka bränder". Trots detta finns det inte något förebyggande arbete och det är enligt lärarna så mycket konflikter och så rörigt att de behöver stöd av en kurator, vilket inte finns.

Elever uppger vid intervju med Skolinspektionen att det ofta sker kränkningar på lektionerna och att läraren då säger till men att detta inte alltid hjälper. Exempel på verbala kränkningar som förekommer är att elever kallar varandra för till exempel kebabsäsa eller gris. Enligt eleverna så är det bättre nu än tidigare. Enligt eleverna finns det hos många en föreställning om att man inte ska berätta för de vuxna när det har hänt något för då blir man kallad för golare och "golare får inga polare" säger eleverna. Eleverna uppger också att lärarna har pratat med eleverna om mobbning men att elever kan vara rädd för att säga till vuxna eftersom man kan få det värre. Eleverna berättar också om att de har hört att man kan få en kniv i sig om man berättar saker som händer för en vuxen.

Lärarna som undervisar förskoleklassen och årskurserna 1-6 berättar i intervjun med Skolinspektionen att de känner igen att eleverna använder uttrycket "golare" och att det stämmer att elever ibland inte vågar tala om vad som sker. Lärarna uppger dock att de pratar mycket med eleverna och att de försöker få dem att berätta vad som händer och att de också gör anonyma lapps-system, för att få eleverna att våga berätta. En av lärarna uppger att hen på eget bevåg har pratat med säkerhetschefen i kommunen om läget på skolan. Lärarna uppger också att omgivningarna utanför skolan är sådana att våld och hot är vardag för många och att de därför inte reagerar så starkt på allvarliga saker som händer i skolan.

Lärarna som undervisar förskoleklassen och årskurserna 1-6 uppger vidare i intervju att det finns en plan mot kränkande behandling, men att det inte finns något förebyggande arbete som har genomförts vad de känner till. Det framkommer också i intervjun att det inte finns något utarbetat system för att ta reda på hur alla elever har det på skolan eller i vilken utsträckning eleverna upplever att det förekommer kränkningar. Lärarna uppger dock att det kan få reda på saker som händer genom att eleverna pratar med sin lärare.

Rektorn uppger i intervjun att de inte arbetar förebyggande för att motverka kränkande behandling på skolan. Den kartläggning som gjorts är enligt rektorn inte heller uppdelad på ett sådant sätt att det går att få en bild av hur det ser ut för eleverna på Bodaskolan F-6 och för eleverna i Kommunikationsklass. Den kartläggning som gjorts är sammanslagen för dessa olika delar tillsammans med Bodaskolan 7-9 och A-resursen som finns där. Rektorn säger också att de behöver ändra i planen mot kränkande behandling och att de inte har hunnit

ordna med detta ännu. Enligt rektorn arbetar de dock mer aktivt mot kränkande behandling än vad som framgår i planen mot kränkande behandling i vissa delar av verksamheten. Vidare uppger rektorn att det finns fall av kränkande behandling som inte har anmälts till huvudmannen trots att kränkningen bedömts som så allvarlig att den polisanmälts. Rektorn uppger också att verbala kränkningar inte anmäls, men att lärarna är uppmärksamma på det som sker och att de reagerar direkt och att det råder nolltolerans mot kränkningar i klassrummet. Enligt rektorn så följs de kränkningar som sker upp på individnivå.

Huvudmannen uppger vid kommunikering av underlag till beslut att de förebyggande åtgärderna i verksamheten är trygghetsvandringar, kamratstödjare och att skolenheten har en trygghetsgrupp.

Skolinspektionen har tagit del av verksamhetens plan mot kränkande behandling som benämns "Bodaskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling Läsår 2015/2016" som anges gälla för förskoleklass, årskurserna 1-9, fritidshem, Kommunikationsklass och A-resursen.

Under rubriken "Utvärdering" anges att ett flertal av de planerade åtgärderna inte har genomförts på grund av upplevd brist på tid. Under rubriken "Kartläggning" anges att det bland annat görs trygghetsvandring och klimatundersökning. Resultatet av denna kartläggning visar enligt planen att det är trångt, högljutt och stökigt i flera korridorer.

Elever har under trygghetsvandringen uttryckt att det är ett grovt språk mellan elever och att detta kan leda till att elever inte känner sig trygga. I den klimatundersökning som gjorts uppger enligt planen 98,7 procent av eleverna på mellanstadiet att de känner sig trygga. Det redovisas inte något resultat för eleverna på lågstadiet, förskoleklassen eller för Kommunikationsklass.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar

förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Borås kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Borås kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionen har, som framgår ovan, vid sin tillsyn kunnat konstatera omfattande brister i skolans arbete med att tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Skolenheten saknar också ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling.

Utredningen har visat att det råder brister i studieron på skolan. Elevhälsan beskriver att bristerna i studieron påverkar elevernas möjligheter att lära sig. Det är också vanligt förekommande med kränkningar av olika slag på skolan. Konflikter, verbala tillmälen men även hot om våld är något som är en del av elevernas studiemiljö. Det har också enligt personal och rektor hänt att personal kränker elever. Trots att situationen varit känd sedan ett antal år har det inte skett tillräckliga insatser för att förbättra tryggheten och studieron.

Utredningen visar också att det, trots kända problem med kränkningar på skolan, saknas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. För delar av enheten (Kommunikationsklass) saknas detta arbete helt och för andra delar av verksamheten delvis. Arbetet med trygghet och studiero följs inte heller upp för alla delar av verksamheten (se mer under området Styrning och utveckling av verksamheten).

Det är högst sannolikt att dessa brister inom trygghet och studiero har en negativ inverkan på elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen. Om huvudmannen inte kommer tillrätta med den beskrivna situationen och om bristerna tillåts fortgå är det troligt att bristerna även framöver kan komma att få allvarliga konsekvenser för eleverna. Detta framstår som än mer troligt då skolan också uppvisar brister inom bl.a. områdena Undervisning och lärande, Extra anpassningar och särskilt stöd samt Förutsättningar för lärande och trygghet. Det är därför angeläget att åtgärder snarast vidtas så att bristerna rättas till.

Med hänsyn till bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få för eleverna samt den tid under vilken bristerna fortgått, och mot bakgrund av de övriga brister av allvarlig karaktär som kunnat konstateras i verksamheten, bedömer Skolinspektionen att bristerna är sådana att de allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för

utbildningen. Eftersom det inte av särskilda skäl kan anses obehövt, ska Skolinspektionen därför förena föreläggandet i denna del med vite.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Borås kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Det bedrivs ett förebyggande värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. (Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, God miljö för utveckling och lärande, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden)
- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Rektorn ska se till att lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.

- Rektorn ska se till att det bedrivs ett förebyggande värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet.
- Rektorn ska se till att elevhälsan främst används förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningsmål.
- Rektorn ska se till att den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Motivering till bedömning av brist

Lärarna vid skolenheten samverkar inte med varandra

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att lärarna vid Bodaskolan F-6 inte samverkar med varandra i tillräckligt hög utsträckning i arbetet med att nå utbildningsmålen. Det framkommer i intervjuer att samverkan mellan lärarna på skolenheten i stort sett helt saknas. Avsaknaden av samverkan får enligt lärarna själva till följd att det till exempel inte finns något gemensamt värdegrundsarbete eller målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling (se mer under området Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling). Det framkommer också att det inte heller finns en samverkan mellan lärarna i förskoleklassen och lärarna i grundskolan, trots att detta enligt rektorn har varit ett arbete som skulle ha kommit igång redan för flera år sedan. De åtgärder som har vidtagits för att få igång samverkan har, enligt de intervjuade, inte fullföljts bland annat på grund av slitningar i personalgruppen, sjukskrivningar och för mycket vikarier i personalgruppen.

Att lärarna inte samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen står i strid med författningarnas krav.

Rättslig reglering

Enligt läroplanen för grundskolan och förskoleklassen ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Läraren ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen och organisera och genomföra arbetet bland annat så att eleven får möjligheter till överblick och sammanhang, och får möjlighet att arbeta ämnesövergripande.

Rektor har, enligt läroplanen, ett särskilt ansvar för att samverkansformer utvecklas mellan förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Enligt läroplanen ska

samarbetsformer mellan förskoleklass och skola utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Enligt läroplanen har även läraren ansvar för att utveckla samarbetet mellan förskoleklass och skola.

Utredning

Lärarna och rektorn uppger i intervjun med Skolinspektionen att det saknas en samverkan mellan lärarna som undervisar i förskoleklassen och lärarna som undervisar i grundskolan. Lärarna uppger också att, trots att samma brist konstaterades redan i tillsynen 2013, har arbetet för att komma tillrätta med detta just påbörjats och befinner sig på planeringsstadiet. Lärarna uppger att viljan att samarbeta saknas hos vissa lärare och att rektorn behöver vara tydlig gentemot lärarna med att samverkan ska ske, för att uppdraget ska kunna genomföras. För klasserna i grundskolans årskurser 1- 6 saknas det samverkan enligt lärarna förutom att det kanske sker samverkan på friluftsdagarna. Lärarna säger att bristen på samverkan leder till att det blir mycket som handlar om "mina" elever och att man inte tar ansvar för det gemensamma utan "var och en gör sitt". Detta minskar flexibiliteten och lärarna kan inte till exempel byta elever, även om det skulle gagna elevernas utveckling enligt lärarna.

I intervju med rektorn uppger hon att samverkan mellan lärarna i grundskolan och lärarna i förskoleklassen inte har fungerat varken under denna eller förra terminen. Detta beror på att många nya elever har kommit och att grupperna har blivit för stora. Enligt rektorn finns även en rädsla hos personalen att stabiliteten i elevgruppen ska påverkas genom ett samarbete mellan förskoleklassen och grundskolan. Problemen med ovilja att samarbeta hos personalen har enligt rektorn funnits sedan tidigare rektor ansvarade för verksamheten. Det har enligt rektorn blivit något bättre på senare tid, mycket på grund av den nya personal som har kommit in. Rektorn uppger också att de nu behöver fokusera på att komma igång med samverkan i förskoleklassen.

Rektorn uppger även att man i andra klasser på skolan behöver hitta en röd tråd eftersom man nu gör olika i olika klasser. Rektorn uppger vidare att man inte riktigt har kommit igång med samverkansarbetet till exempel vid bedömning av elevernas kunskaper. Detta beror på att det inte var läge förra terminen för detta på grund av att Kommunikationsklass skulle flytta och flera lärare sa upp sig och att mycket tid gick åt till att få tag på nya lärare.

Det bedrivs inte ett förebyggande värdegrundsarbete

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det på Bodaskolan F-6 med tillhörande Kommunikationsklass saknas ett förebyggande värdegrundsarbete. Flera av de intervjuade grupperna uppger att denna typ av arbete helt saknas, och att så varit fallet under en längre tid. Enligt lärarna är det upp till varje enskild lärare att arbeta med förebyggande värdegrundsarbete och det finns inget sådant gemensamt förhållningssätt på skolenheten. Avsaknaden av ett förebyggande värdegrundsarbete kan ge stora konsekvenser för eleverna på skolan eftersom det gör att eleverna riskerar att inte få tillräckliga förutsättningar för att utveckla en samhörighet med varandra. Det är därför av central betydelse att skolan utför sitt uppdrag att överföra värden, förmedla kunskaper och förbereda eleverna för att arbeta och verka i samhället, något som i dagsläget inte sker i tillräcklig utsträckning. Skolinspektionen bedömer att skolan även brister i att aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna i att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i praktisk vardaglig handling eftersom ett värdegrundsarbete som innehåller den typen av insatser saknas. Att skolenheten också har omfattande problem inom flera andra områden som påverkar elevernas möjlighet att utvecklas mot målen gör att Skolinspektionen ser extra allvarligt på situationen. Att det inte bedrivs ett förebyggande värdegrundsarbete står i strid med författningarna.

Rättslig reglering

Enligt läroplanen för grundskolan och förskoleklassen ska skolan aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling. Läroplanen anger också att alla som arbetar i skolan ska medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen, i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor, aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper, och visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Utredning

Lärarna uppger i intervjun med Skolinspektionen att det inte finns något gemensamt arbete med värdegrunden på skolenheten. Om det finns något sådant arbete baseras detta enligt lärarna på hur var och en arbetar med sin klass. Det finns inte heller, enligt lärarna, något uttalat på skolan att de

tillsammans förväntas göra något sådant arbete; så har det enligt lärarna varit under såväl innevarande som föregående termin. Det händer dock enligt lärarna att kuratorn sitter med vid elevrådet ibland. Detta utgör dock inte grunden för något aktivt värdegrundsarbete enligt lärarna.

De flesta eleverna som deltar i Skolinspektionens intervjuer uppger att de vet vad värdegrund är, men uppger att de inte har pratat om detta alls på skolan. I enstaka fall kan lärarna ta upp det på mentorstiden om det har hänt något berättar en av eleverna. En annan elev säger att hen varit med om en övning en gång på skolan där hen fick träna sig i att ta ställning. Då var det RFSU som var på skolan och höll i undervisningen.

Enligt rektorn har man på skolan inte kommit igång med värdegrundsarbetet. Rektorn uppger att detta tidigare har funnits på skolan såsom exempelvis i form av temadagar. Hon uppger dock att man på skolan inte har märkt att fortsätta detta arbete när två tredjedelar av personalen har bytts ut. Enligt rektorn har det också varit en kraftig ökning av nya elever samt många elever med särskilda behov. Rektor säger att hon inte har fått något stöd av huvudmannen i detta avseende och att huvudmannen inte har tagit hänsyn till sammansättningen av elever när en bedömning av skolenhetens behov har gjorts. Rektorn uppger också att man på skolan har prioriterat att arbeta med studiero.

Elevhälsan arbetar inte främst förebyggande och hälsofrämjande

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan på Bodaskolan F-6 inte används främst förebyggande och hälsofrämjande. Utredningen visar att elevhälsans arbete istället främst är inriktat på åtgärdande insatser. Den tid som skulle behövas för att arbeta mer förebyggande finns enligt elevhälsan inte. Det framkommer också i intervjuer att det saknas tillräckligt samarbete mellan lärarna och elevhälsan samt mellan rektorn och elevhälsan för att få igång ett fungerande förebyggande och hälsofrämjande arbete. Det framkommer även i intervju med rektorn och med huvudmannen att det saknas tillräcklig tillgång till elevhälsa för att denna ska kunna arbeta förebyggande och hälsofrämjande fullt ut. Detta kommer också att bedömas i Skolinspektionens beslut av huvudmannens ansvarstagande för grundskolan i kommunen. Att elevhälsan inte används främst förebyggande och hälsofrämjande står i strid med författningarnas krav.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det för eleverna i grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 277) anges bl.a. följande: Elevhälsans fokus ska inte vara hälso- eller sjukvårdande insatser i snäv bemärkelse utan förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv.

Utredning

Elevhälsan på Bodaskolan F-6 (som innefattar Kommunikationsklass med elever från förskoleklass till årskurs 9) består av två kuratorer (varav en är nyrekryterad), en specialpedagog, en skolsköterska, en psykolog och en studie- och yrkesvägledare. Kurator, skolsköterska, psykolog och studie- och yrkesvägledare delas med Bodaskolan 7-9.

Vid intervju med rektorn, elevhälsa och lärarna som undervisar i Kommunikationsklass samt övriga intervjuade lärare, framkommer att det är tänkt att Bodaskolans elevhälsoteam ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande mot verksamheten. Lärarna som undervisar i Kommunikationsklass uppger dock att det inte finns något förebyggande arbete alls, vilket bekräftas av elevhälsan. Enligt lärarna i Kommunikationsklass finns det inte heller tillgång till psykolog. Skolsköterskans arbete som riktas mot eleverna i Kommunikationsklass innefattar bara det som hälso- och sjukvårdslagen föreskriver enligt lärarna och elevhälsan. Den nya kuratorn är den enda som har visat att hon kan och vill arbeta förebyggande enligt lärarna i Kommunikationsklass. Även detta har dock varit en svårighet att få till på grund av schematekniska skäl enligt elevhälsan. Enligt lärarna som undervisar i Kommunikationsklass har de också uttryckt behov av stöd i form av till exempel handledning kring elever, men har inte fått det. I intervju med lärarna i förskoleklassen och årskurserna 1-6 framkommer att det inte heller finns något förebyggande och hälsofrämjande arbete som tar sikte på dessa årskurser, utom möjligtvis skolsköterskan och enstaka insatser av specialpedagogen. Enligt elevhälsan är det mycket som är oklart på skolan. De säger också att rektorerna inte känner till deras kompetenser och att deras tid endast används för att "släcka bränder". Enligt

rektorn så finns det flera svårigheter i att få till elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Förutom att det är för liten tillgång är det också inställningen hos delar av elevhälsan. Beträffande Kommunikationsklass uppger rektorn att elevhälsan inte är inkopplad alls mot eleverna där. Rektorn uppger också att hon inte kan fatta beslut om hur elevhälsan ska arbeta eftersom hennes ansvar som rektor är för otydligt. Som exempel beskriver rektorn hur personalen har behövt hjälp men att det inte har fungerat att ge kurator detta uppdrag eftersom ledningsstrukturen kring elevhälsan är för otydlig.

Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser inte elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att den studie- och yrkesorienterande verksamheten på Bodaskolan F-6 inte tillgodoser alla elevernas behov av vägledning inför deras val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. Det framgår av utredningen att eleverna i årskurserna 1-9 i Kommunikationsklass inte får sådan vägledning i tillräcklig utsträckning eftersom det är oklart vem som är ansvarig för att ge dessa elever studie- och yrkesvägledning. Det framgår också av intervjuer att elevernas behov i detta avseende inte tillgodoses på något annat sätt eftersom lärarna inte heller har genomfört någon studie- och yrkesvägledning med eleverna. För eleverna innebär detta att de inte får det stöd de behöver inför framtida val, detta gäller såväl val till gymnasiet, men även val som görs tidigare under utbildningen till exempel val av modernt språk.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Utredning

Rektorn, elevhälsan och lärarna i Kommunikationsklass uppger i intervjun med Skolinspektionen att eleverna i Kommunikationsklass inte har tillgång till studie- och yrkesvägledning i tillräcklig utsträckning. Enligt rektorn och elevhälsan är det tänkt att hemskolans studie- och yrkesvägledare ska bistå eleverna i Kommunikationsklass med sådan vägledning. Detta fungerar dock inte enligt lärare i Kommunikationsklass, rektor och elevhälsan. I intervju med

rektorn framkommer att det finns en svårighet runt den planerade ordningen eftersom denna inte följs av hemskolorna. Detta gör enligt rektorn att hon låter Bodaskolans studie- och yrkesvägledare ta ansvar för fler elever.

Enligt lärarna som undervisar i Kommunikationsklass omfattas inte deras yngre elever av den plan som studie- och yrkesvägledaren har. Det finns inte heller någon annan plan för de yngre eleverna kring hur studie- och yrkesvägledning ska ske. Enligt lärarna har de inte fått någon information av rektorn att det är deras uppdrag att ge de yngre eleverna studie- och yrkesvägledning. De äldre eleverna i Kommunikationsklass omfattas visserligen av studie- och yrkesvägledarens plan, men under 2016 har studie- och yrkesvägledningen fallit bort helt enligt lärarna i Kommunikationsklass. Lärarna säger dock att de själva tar upp det med de äldre eleverna när det blir aktuellt men att de inte finns någon plan för hur detta ska ske. Enligt elevhälsan har det på skolan tagits ett beslut om att studie- och yrkesvägledaren inte ska inrikta sitt arbete mot Kommunikationsklass. Enligt elevhälsan har personalen sagt att de inte behöver stöd i detta arbete och de har inte heller gett någon handledning i studie- och yrkesvägledning till personalen i Kommunikationsklass.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Borås kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Borås kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionen har, som framgår ovan, vid sin tillsyn kunnat konstatera omfattande brister i skolans värdegrundsarbete, i hur lärarna på skolenheten samverkar med varandra, i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete samt i skolans arbete med studie- och yrkesvägledning.

Att det saknas samverkan mellan lärarna för att nå utbildningens mål är särskilt problematiskt då det också finns stora brister i arbetet med undervisningen på skolan, bl.a. när det gäller anpassningen av undervisningen utifrån elevernas olika behov och förutsättningar (se mer under området Undervisning och lärande). Att lärarna i en sådan situation inte ser till att samverka i tillräcklig grad för att öka elevernas förutsättningar att nå utbildningens mål innebär att elevernas möjligheter att nå målen försvåras ytterligare. Den bristande samverkan mellan lärarna kan också vara en av förklaringarna till att det på skolenheten saknas en samsyn kring olika praktiska frågor, något som bl.a. behövs för att kunna ge eleverna en trygg skolmiljö (se mer under området Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling).

De brister som finns vad gäller skolans förebyggande värdegrundsarbete måste även de betraktas som allvarliga. Trots problem med kränkningar och bristande studiero (se mer under området Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling) finns det inget uttalat gemensamt värdegrundsarbete på skolan och inte heller är elevhälsan delaktig i något sådant arbete. Ett sådant arbete ska omfatta hela skolan och alla elever som tillhör skolenheten.

Av utredningen framgår vidare att elevhälsan inte bedriver ett fullgott förebyggande och hälsofrämjande arbete och att alla elever inte har tillgång till studie- och yrkesvägledning i den omfattningen de har rätt till. Mot bakgrund av att avsaknaden av ett sådant arbete får konsekvenser framförallt för de elever vid skolan som redan befinner sig i en utsatt situation, exempelvis de elever som riskerar att inte nå målen för utbildningen eller de elever som upplever sin skolsituation som otrygg, anser Skolinspektionens att även dessa brister måste betecknas som allvarliga.

Det framgår också att flera av de ovan nämnda bristerna har pågått över tid och att de ansvariga på skolan inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att eleverna får en utbildning de har rätt till i en trygg miljö. Det är högst sannolikt att dessa brister inverkar negativt på elevernas möjlighet att nå målen för utbildningen. Om bristerna tillåts fortgå är det troligt att de även framöver kommer att få allvarliga konsekvenser för eleverna.

Med hänsyn till bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få för eleverna och mot bakgrund av de övriga brister av allvarlig karaktär som kunnat konstateras i verksamheten, bedömer Skolinspektionen att bristerna är sådana att de allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Eftersom det inte

framkommit några särskilda skäl mot det, innebär detta att Skolinspektionen ska förena föreläggandet i denna del med vite.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Borås kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Rektorn ska följa upp kunskapsresultaten för skolenheten i de ämnen och årskurser där det finns kunskapskrav. Rektorn ska också följa upp resultatet av arbetet med trygghet och studiero på skolenheten. Uppföljningen ska dokumenteras.
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska rektorn besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumentera de beslutade åtgärderna.

- Rektorn ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolenheten saknar ett tillräckligt systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete avseende elevernas kunskapsresultat och resultatet av arbetet med trygghet och studiero.

Skolinspektionens genomgång av de dokument som vid tiden för tillsynen utgör skolans systematiska dokumenterade kvalitetsarbete visar att det för stora delar av verksamheten saknas en dokumenterad uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat. Den enda dokumentation som finns med koppling till detta är den sammanställning av elevernas kunskapsresultat i årskurs 3 och 6 som har redovisats i en skrivelse till Skolinspektionen inför tillsynen. Det finns inte några utvärderingar eller beslutade utvecklingsåtgärder utifrån de resultatsammanställningar som gjorts i den åberopade dokumentationen. I dokumentationen saknas också i sin helhet en uppföljning av verksamheten i Kommunikationsklass och i förskoleklassen, såvitt avser elevernas kunskapsresultat och arbetet mot kunskapsmålen; när det gäller förskoleklassen sägs vissa av dokumenten omfatta även denna, men en närmare undersökning visar att förskoleklassens verksamhet överhuvudtaget inte berörs eller berörs i mycket begränsad omfattning. Även beträffande dessa verksamheter saknas beslutade åtgärder för att utveckla verksamheten med avseende på elevernas kunskapsresultat och resultatet av arbetet mot kunskapsmålen. Intervjuer med rektor och personal bekräftar att det för stora delar av verksamheten saknas uppföljning och utvärdering.

En genomgång av nämnda dokument, liksom intervjuer med rektor och personal, visar också att det helt saknas en uppföljning av arbetet med trygghet och studiero i både förskoleklassen och i Kommunikationsklass, liksom beslutade åtgärder för att utveckla dessa delar av verksamheten med avseende på trygghet och studiero. För årskurserna 1-6 på Bodaskolan är dokumentationen och utvärderingen som gjorts av arbetet med trygghet och studiero delvis inaktuellt och det finns inte heller någon sammanställning av det resultat som arbetet med trygghet och studiero har resulterat i. De delar som finns dokumenterat i skolans likabehandlingsplan är sammanslaget för Bodaskolan F-6 och Bodaskolan 7-9 vilket gör att det inte går att särskilja vilka utvecklingsbehov som finns för Bodaskolan F-6 med tillhörande Kommunikationsklass beträffande det målinriktade arbetet mot kränkande behandling. I den uppföljning som finns i likabehandlingsplanen anges inget

annat resultat än att flera planerade åtgärder inte har genomförts och att tidigare års insatta åtgärder varit svåra att utvärdera.

Att endast muntligt följa upp och analysera kunskapsresultaten för eleverna i årskurs 6 är inte tillräckligt. Att utvecklingen av verksamheten kontinuerligt tar sin utgångspunkt i elevernas kunskapsresultat i de ämnen där det finns kunskapskrav och kunskapsmål är avgörande för att identifiera vad som behöver utvecklas i verksamheten. En systematisk uppföljning och utvärdering av arbetet med trygghet och studiero är också av grundläggande betydelse för att kunna avgöra vilka åtgärder som behöver planeras och genomföras för att verksamheten i detta avseende ska kunna utvecklas och förbättras och det därmed ska kunna säkerställas att utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Likaså är det av stor betydelse att den uppföljning och utvärdering av övriga resultat som görs tar sikte på alla delar av verksamheten, så att relevanta utvecklingsåtgärder kan sättas in även där. Mot ovanstående bakgrund kan Skolinspektionen konstatera att skolenhetens systematiska kvalitetsarbete inte uppfyller författningarnas krav.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det vid skolenheten genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det framkommer att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Utredning

Rektorn och lärarna uppger i intervjun med Skolinspektionen att verksamheten i Kommunikationsklass inte följs upp alls. "Verksamheten hänger i luften" säger rektorn i intervjun. I intervjun med elevhälsan framkommer att ingen av elevhälsans medlemmar har varit med och följt upp verksamheten i Kommunikationsklass. Lärarna i Kommunikationsklass uppger att de inte vet vem som ansvarar för dem som pedagoger eller för eleverna. De säger också att det inte finns någon som tar ett samlat ansvar för den pedagogiska verksamhet som bedrivs och att det har varit så sedan de blev placerade under Bodaskolan,

från att tidigare ha haft en egen rektor. Enligt lärarna i Kommunikationsklass finns det inte heller någon som tar ansvar för att genomföra fortbildning.

I intervju uppger rektorn att endast kunskapsresultaten i årskurs 6 följs upp genom en analys av betygen. Vilken dokumentation som finns kring detta är dock oklart enligt rektorn. Rektor säger vidare det inte har funnits något dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete att ta över när hon började som rektor på skolan. Det har helt saknats dokument och hon har därför börjat arbeta med systematik och uppföljning. Det har enligt rektorn varit som att starta en helt ny skola. I rektorns svar till Skolinspektionen inför tillsynen finns dock en sammanställning av elevernas kunskapsresultat för årskurs 3 och 6.

I samband med tillsynen har Skolinspektionen granskat de dokument som vid tiden för tillsynen utgör skolans systematiska dokumenterade kvalitetsarbete. I dessa dokument¹ saknas en sammanställning och utvärdering av kunskapsresultaten för eleverna vid Bodaskolans årskurser 1-6. Det finns inte heller några beslutade utvecklingsåtgärder. I dokumentationen saknas också en uppföljning av verksamheten i Kommunikationsklass och i förskoleklassen (trots att det anges att flera av dokumenten gäller dessa verksamheter), beträffande elevernas kunskapsresultat och arbetet mot kunskapsmålen. Det finns inte heller beslutade åtgärder för att utveckla verksamheten med avseende på elevernas kunskapsresultat. I dokumenten finns istället en översiktlig beskrivning av hur undervisningen har utformats i årskurserna 1-6, framförallt i ämnena matematik och svenska. Under en av rubrikerna "Rektors behovsinventering på skolan" nämns förskoleklassen och här anges bland annat att "stödbehovet i f-klass och fritids handlar om att det saknas behörighet hos personalen. Personalgruppen behöver utmanas i sitt sätt att undervisa. Samarbetet behöver utvecklas". Det saknas dock en beskrivning av vilka åtgärder som ska vidtas för att komma tillrätta med utvecklingsbehovet.

Resultatet av arbetet med trygghet och studiero följs enligt rektorn upp gemensamt för Bodaskolan F-6 och Bodaskolan 7-9. Rektor uppger att en kommungemensam enkät används för detta. Dock går det inte, enligt rektorn, att urskilja de olika delarna av verksamheten i planen mot kränkande behandling, något som bekräftas vid Skolinspektionens genomgång av den aktuella planen. I skolans plan mot kränkande behandling framgår också att

¹ Bodaskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling Läsåret 2015/2016
KR Värdegrund Grundskola 2016 Bodaskolan F-åk 6, 2016:4679
KR Undervisning och resultat Grundskola 2016 Bodaskolan F-åk 6, 2016:4679
Processöversikt för Bodaskolan

”Flertalet åtgärder var svåra att utvärdera då de till stor del handlade om det vardagliga, fortlöpande arbetet på skolan. En lärdom är att i fortsättningen formulera tydliga mål och konkreta åtgärder så att de verkligen går att genomföra och utvärdera”. Det framgår också av planen mot kränkande behandling att flertalet planerade insatser inte genomförts på grund av tidsbrist (se mer under området Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling). Det finns inte något redovisat resultatet av arbetet med trygghet och studiero för verksamheten i förskoleklassen eller Kommunikationsklass. Det finns inte heller några beslutade åtgärder för att utveckla dessa delar av verksamheten med avseende på trygghet och studiero.

I dokumentet som Skolinspektionen har tagit del av inför tillsynen som benämns ”KR Värdegrund Grundskola 2016, Bodaskolan F-åk 6, 2016:4679” finns en beskrivning av delar av innehållet i utbildningen. Till exempel anges att en trygghetsvandring på skolan och skolans område har genomförts under höstterminen-15. Vidare beskrivs vilka metoder som används för att motverka mobbning i årskurserna F-6 till exempel ”I år 1-3 använder vi oss av kompisamtal”. Det finns dock inte några resultat redovisade för detta arbete. Under rubriken ”Utveckling av likabehandlingsarbetet” anges endast att likabehandlingsplanen behöver uppdateras och att denna uppdatering kommer att ske under vårterminen 2016.

I dokumentet finns dock en redovisning av ett uppskattat nuläge över värdegrundsarbetet och en beskrivning av vilka arbetsområden som behöver prioriteras.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Borås kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Borås kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionen har, som framgår ovan, vid sin tillsyn kunnat konstatera brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Det har bl.a. kunnat konstateras att det för Kommunikationsklass och förskoleklass saknas en kontinuerlig, systematisk och dokumenterad planering, uppföljning och utvärdering av resultaten av arbetet med trygghet och studiero i utbildningen. Det har även framkommit att det saknas en systematisk uppföljning av arbetet mot kunskapsmålen och kunskapskraven för verksamheten i förskoleklassen och Kommunikationsklass. Inte heller kunskapsresultatet för eleverna på Bodaskolan i årskurs 1-6 följs upp och utvärderas systematiskt i de ämnen och årskurser där det finns kunskapskrav.

Enligt Skolinspektionen är bristerna i skolans systematiska kvalitetsarbete en av förklaringarna till att det finns så pass många brister i skolans verksamhet, däribland allvarliga brister i skolmiljön vad gäller trygghet och studiero och i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete (se mer ovan). Den avsaknad av kännedom om verksamheten som ett bristande systematiskt, kontinuerligt kvalitetsarbete medför innebär att det blir svårt för huvudmannen och rektorn att sätta in välgrundade, relevanta åtgärder för att säkerställa att verksamheten bedrivs enligt kraven i skollagen och andra författningar. Mot denna bakgrund, och då det framkommit att bristerna fortgått under en längre tid, bedömer Skolinspektionen att bristerna i det systematiska kvalitetsarbete allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Eftersom det inte framkommit några särskilda skäl mot det, innebär detta att Skolinspektionen ska förena föreläggandet i denna del med vite.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Borås kommun att senast den 29 september 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade

lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Borås kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)
- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Lärarna ska vid planering och genomförande av undervisningen ta hänsyn till varje enskild elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande så att lärarna anpassar undervisningen till alla elever, även de som har svårt respektive lätt att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Lärarna ska se till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering till bedömning av brist

Undervisningen tar inte hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att lärarna i sin undervisning inte, i tillräcklig utsträckning, tar hänsyn till varje enskild elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Av intervjuer med bl.a. lärare och rektor framgår att lärarna inte räcker till för att möta de elever som har behov av utmaningar.

Lärarnas kraft går framför allt åt till att möta de elever som behöver mycket stöd eller behöver anpassningar av undervisningen. De elever som lätt når kunskapskraven lämnas mycket ensamma enligt flera av de intervjuade grupperna, vilket får till följd att de inte alltid får stöd eller utmaningar för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Det framgår också att undervisningen inte är upplagd på ett tillräckligt strukturerat sätt så att det blir klart för eleverna vad det är tänkt att de ska lära sig. Detta strider mot författningarnas krav.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska i utbildningen hänsyn tas till barns och elevers olika förutsättningar och behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Vidare framgår av skollagen att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

I läroplanen anges att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Undervisningen ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Läraren ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Utredning

De lärare som Skolinspektionen intervjuat säger att det är svårt att i undervisningen möta de elever som behöver utmanas. Lärarna uppger att de inte hinner ge de elever utmaningar som behöver det och att detta är en av orsakerna till att det blir stökigt på lektionerna. Lärarna uppger att de planerar för de olika nivåer som finns hos eleverna i elevgruppen, men att det brister i själva undervisningssituationen, eftersom det inte blir tillräcklig interaktion mellan lärare och elever på grund av tidsbrist. Detta gör att de elever som lätt når lägsta kunskapskrav inte får det stöd de behöver enligt lärarna. Lärarnas tid går istället åt till de elever som behöver mer stöd och hjälp för att nå lägsta kunskapskrav, säger lärarna. Enligt lärarna har detta tidigare fungerat bättre,

åtminstone i ämnet matematik där det tidigare fanns en lärare som hade en liten grupp för de elever som behövde utmanas.

Rektorn uppger i intervjun med Skolinspektionen att hon vet att det är olika från lärare till lärare, och även olika mellan lektionstyper och ämnen, huruvida eleverna blir utmanade eller inte. Rektorn uppger också att hon känner till att de som behöver bli utmanade blir lämnade ensamma för mycket under lektionerna.

De intervjuade eleverna uppger att lärarna säger att man ska lyssna och koncentrera sig, men att det inte är så många lärare som säger vad man ska lära sig. Enligt eleverna avslutar lärarna inte heller lektionen genom att prata om vad eleverna har lärt sig. Eleverna säger också att de känner till de övergripande målen, men inte vad lektionerna går ut på eller vad det är tänkt att de som elever ska lära sig. Enligt eleverna finns det dock i vissa ämnen (matematik och samhällsorienterande ämnen) böcker där man kan läsa vad det är tänkt att man ska lära sig inom varje område. "Om det inte står i boken så vet vi inte målet är eller vad som krävs", säger eleverna.

I intervjun med lärarna framkommer att de känner igen elevernas bild. Lärarna säger att de glömmer bort att prata med eleverna om vad det är tänkt att de ska lära sig. Ett par av lärarna säger att de gör det ibland, till exempel för att öka motivationen, men att detta brister.

Enligt rektorn har hon sett att det är mer fokus på vad som ska göras och inte så mycket på målet med undervisningen. Inom detta område finns en stor utvecklingspotential enligt rektorn. Hon säger att hon därför har diskuterat lektionsstrukturen med lärarna och kommer att fortsätta arbeta med detta. Enligt rektorn har det på skolan varit en "förskräcklig uppförsbacke" och nu ska de börja jobba med detta och tar en sak i taget.

Lärarna ska se till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att alla lärare inte ser till att eleverna vid Bodaskolan F-6 får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Tillsynen visar att eleverna vid skolenheten endast vid få tillfällen och i vissa ämnen ges möjlighet att komma med synpunkter på redovisningsformer, och att det i de flesta ämnena är läraren som planerar och genomför lektionen utan möjlighet till inflytande från eleverna. Att utrymme för elevinflytande inte finns framgår av de intervjuer som genomförts med flera

av de intervjuade grupperna. Både lärare och rektor lyfter upp elevinflytande som ett förbättringsområde. Möjligheterna till ett reellt inflytande ska inte begränsas till vissa lärare, ämnen eller elevgrupper. Därför behöver rektorn se till att alla lärare arbetar för att ge eleverna ett inflytande över undervisningen i alla klasser och ämnen. Att eleverna inte får sådant inflytande strider mot författningarnas krav.

Rättslig reglering

Enligt läroplanen för förskoleklassen och grundskolan ska de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. Läraren ska utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan. Vidare ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Läraren ska se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Läraren ska vidare verka för att flickor och pojkar får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Utredning

Eleverna som deltar i Skolinspektionens intervju säger att de inte har något inflytande över den undervisning de deltar i utom i undantagsfall då de kan få vara med och bestämma hur de ska redovisa sina kunskaper. Eleverna uppger dock att de kan vara med och bestämma om visst innehåll på rasterna. Denna bild bekräftas av lärare och rektor som uppger att elevinflytande inte alltid ges som det är tänkt. Lärarna uppger att de inte ger eleverna inflytande annat än att de kan påverka småsaker, som till exempel redovisningsform ibland. Enligt någon av lärarna får eleverna ett visst inflytande eftersom denna uppger att lektionen förändras utifrån elevernas frågeställningar. Om eleverna får inflytande eller inte kan bero på deras ålder eller hur erfaren läraren är, uppger lärarna. Rektorn uppger att det är tänkt att eleverna ska få inflytande genom att lärarna ska arbeta med bedömning för lärande och genom att lärarna ska ta upp frågor om undervisning på klassrådet. Dock säger rektorn att hon inte är säker på att detta görs. Rektorn uppger också att lärarna behöver bli tydligare mot eleverna när de faktiskt får inflytande.

Inför Skolinspektionens tillsyn har eleverna på Bodaskolan F-6 besvarat en enkät avseende bl.a. inflytande. I denna enkät får påståendet "På lektionerna är vi elever med och bestämmer på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter" värdet 4,4 på en tiogradig skala. Andra svarande enheter i

enkätomgången har ett genomsnittligt värde på 6,4 på samma påstående. (Ett högt värde indikerar ett bättre resultat än ett lägre).

Motivering till föreläggande som ingripande

Borås kommuns verksamhet vid Bodaskolan F-6 uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Borås kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

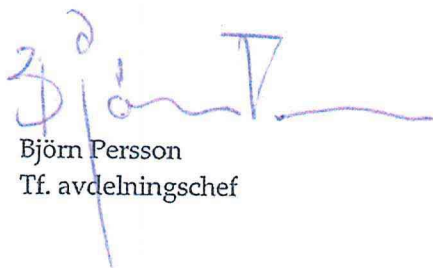
Beslut

2017-02-23

42 (45)

Dnr 43 - 2016:8288

På Skolinspektionens vägnar

Björn Persson
Tf. avdelningschef

Charlotte Limberg
Utredare/föredragande

Hur man överklagar, se bilaga 3

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Bodaskolan 1-6

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Bodaskolan 1-6

Bodaskolan är en F-9 skola med cirka 590 elever som ligger i ett mångkulturellt område i Borås kommun. Skolan byggdes 1974 och inrymmer två skolenheter; en för förskoleklass och grundskolans årskurser 1-6 (formellt benämnd Bodaskolan 1-6) samt en för grundskolans årskurser 7-9.

Detta beslut gäller skolenheten Bodaskolan 1-6.

Under förra läsåret renoverades skolan och är nu helt nyrenoverad. På Bodaskolan F-9 finns också förberedelseklasser samt två kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper: Kommunikationsklass (som består av tre klasser) och A-resursen. Rektor för Bodaskolan 1-6 ansvarar för Kommunikationsklass och rektor för Bodaskolan 7-9 ansvarar för A-resursen. Kommunikationsklass tar emot elever med kommunikationssvårigheter och A-resursen tar emot elever med autism.

På skolan finns ett skolbibliotek med skolbibliotekarie som betjänar båda enheterna.

Bodaskolan har ett stort inflöde av elever, däribland många nyanlända elever.

Skolans båda enheter leds av varsin rektor. Dessutom finns en biträdande rektor som delar sin tjänst mellan de båda skolenheterna.

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.